

Projekt

z dnia 2 września 2024 r.

Zatwierdzony przez

**STANOWISKO NR 1.
RADY MIEJSKIEJ RUCIANE-NIDA**

z dnia 4 września 2024 r.

w sprawie poszerzenia rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”

Rada Miejska Ruciane – Nida z niepokojem przyjęła informację o podjętych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska działaniach w zakresie zmiany granic i zadań ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”, a mianowicie o konieczności dokonania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, poniższych kwestii:

1. Wydania w ciągu 6 miesięcy zarządzenia powiększającego część leśną rezerwatu w promieniu do średnio, co najmniej trzech oddziałów leśnych od linii brzegowej jeziora, celem przeciwdziałania antropopresji na zasoby przyrodnicze jeziora.

2. Dokonania aktualizacji granicy rezerwatu w celu wyznaczenia zasadniczo jednolitej leśnej strefy buforowej wokół Jeziora Nidzkiego, ponieważ rzekomo granica rezerwatu przebiega po linii brzegowej jeziora.

3. Ustanowienia zadań ochronnych przed antropopresją.

4. Opracowania nowego katalogu zagrożeń dla rezerwatu, związanych z antropopresją.

5. Usunięcia z zadań ochrony postanowień dotyczących dochodzenia w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej przez myśliwych poza rezerwatem.

6. Utworzenia wokół nowych granic rezerwatu istotnej obszarowo otuliny z zakazem polowań.

7. Wyeliminowania sprzeczności wskazywanych w działaniach RDOŚ w Olsztynie i GDOŚ w Warszawie w zakresie pozostawianego w granicach rezerwatu wyciętego drewna.

8. Doprowadzenia do aktualności Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody dla Rezerwatu Jeziora Nidzkiego.

9. Sporządzenia planu ochrony dla rezerwatu Jezioro Nidzkie. Mając powyższe na uwadze Rada Miejska Ruciane – Nida stoi na stanowisku, iż brak udziału w tak ważnej kwestii, społeczeństwa reprezentowanego przez lokalny samorząd, nie tylko godzi w samorządność, ale też wskazuje, iż głos lokalnej społeczności pozostaje bez znaczenia dla organów nadrzędnych, dla których winien być wykładnią do konstruktywnego działania, ponieważ to społeczeństwo wybiera przedstawicieli władz z zaufaniem, że wszelkie działania będą prowadziły do zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem praw własności. Decyzja o poszerzeniu granic rezerwatu powinna uwzględniać zarówno potrzeby ochrony przyrody jak i potrzeby lokalnych społeczności. Tym samym mieszkańcy powinni mieć wpływ na decyzje ich dotyczące. Analizując plany Ministerstwa Klimatu i Środowiska o poszerzeniu granic rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”, Rada Miejska Ruciane – Nida, wskazuje jak niżej:

1. Rezerwat przyrody „Jezioro Nidzkie”, został powołany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 października 1972 roku, w sprawie uznania za rezerwaty przyrody i posiadał powierzchnię 2.934,71 ha, natomiast Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 26 kwietnia 2016 r., w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” w wyniku ustaleń z Nadleśnictwem Maskulińskiem oraz przy uwzględnieniu zapisów PUL na lata 2015-2024, powierzchnia ta została zwiększona do 2.950,87 ha.

2. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 26 kwietnia 2016 r., w granice rezerwatu włączono cenny przyrodniczo fragment Puszczy Piskiej, położony w obrębie sandru przy zachodnim brzegu jeziora Nidzkiego, w obrębie którego występują ponad 150 – letnie drzewostany sosnowe, jezioro dystroficzne Zdróżno oraz torfowiska wysokie i przejściowe o reliktowym charakterze. W granice rezerwatu włączono również 5 wysp położonych w północy – zachodniej części jeziora Nidzkiego, które przedstawiają duże walory krajobrazowe.

3. Na dzień ogłoszenia Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 26 kwietnia 2016 r., w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” grunty rezerwatu stanowiły własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Maskulińskie i Nadleśnictwa Pisz, Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego, RZGW w Warszawie oraz Starostwa Powiatowego w Pieszku, a obecnie trzy działki oznaczone w ewidencji numerami: 3345/1, 3345/2 i 3345/3 – obręb Szeroki Bór, Gmina Ruciane – Nida stanowią własność prywatną.

4. Z uwagi, iż przez organy ochrony środowiska (wyłączenie kompetencji lokalnego samorządu) prowadzona jest wyłącznie bierna ochrona, polegająca głównie na respektowaniu zakazów ustanowionych dla danej formy ochrony, powoduje sukcesywne zanikanie siedlisk rzadkich gatunków flory i fauny. Zakaz wypasu oraz wykaszania łąk wokół Jeziora Nidzkiego, przyczyniło się do ich zarośnięcia i zaniku naturalnych siedlisk chronionych roślin i ptaków. Tylko przywrócenie naturalnych siedlisk pozwoli na powrót i zwiększenie ich populacji.

5. Granice rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”, jedynie wzdłuż ośrodka wypoczynkowego „Pod Dębem” przebiegają po linii brzegowej jeziora, a pozostała część rezerwatu obejmuje jezioro oraz fragmenty lasów, w którym nie prowadzi się typowej gospodarki leśnej.

6. Gmina Ruciane – Nida jest typową gminą turystyczną, a ze względów przyrodniczych i krajobrazowych kierunek ten został wyznaczony, jako podstawowy dla zrównoważonego rozwoju gminy i jej mieszkańców. Poszerzenie ponad dotychczasowe granice wraz ze zwiększeniem obowiązujących zakazów ewidentnie ograniczy racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska oraz przyczyni się do zubożenia społeczeństwa, których często egzystencja uzależniona jest od krótkoterminowego okresu turystycznego oraz wykorzystywania terenów położonych w rezerwacie, bądź w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

7. Restrykcje, jakie obowiązują w rezerwatach ograniczą korzystanie z dóbr lasu, które dla wielu mieszkańców są niejednokrotnie źródłem utrzymania.

8. Przy podjęciu decyzji o poszerzeniu granic rezerwatu nie uwzględniono, iż w proponowanych nowych granicach znajdują się liczne ośrodki wypoczynkowe, bindugi oraz miejscowości, których mieszkańcy już od lat pięćdziesiątych żyją wyłącznie z turystyki.

9. Proponowane zwiększenie granic w ocenie rady będzie miało wpływ negatywny, na funkcjonowanie Muzeum Ildefonsa Gałczyńskiego w Praniu, a w szczególności na organizację letnich koncertów.

10. Poszerzenie granic rezerwatu o minimum trzy oddziały od istniejących granic poszerza rezerwat o siedliska borealne, gdzie od 1945 r. prowadzona jest gospodarka leśna z wykorzystaniem asfaltowych dróg leśnych, po których codziennie porusza się do 200 samochodów, a w sezonie letnim ilość ta wzrasta nawet do tysiąca (droga asfaltowa Ruciane - Karwica). Niewiele mniej samochodów wykorzystuje drogę Ruciane – Nida - Zamordeje, czy Wiartel - Turośl.

11. Zmiana granic rezerwatu ograniczy możliwość korzystania z leśnych ciągów komunikacyjnych, ponieważ poruszający się po lesie będą zobowiązani korzystać wyłącznie z dróg i szlaków wytyczonych.

12. Wprowadzenie zakazu dochodzenia w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej przez myśliwych poza rezerwatem przyczyni się do tego, że postrzelona zwierzyna będzie konać w męczarniach, gdyż myśliwi wraz z psami tropiącymi będą mieli zakaz wstępu.

13. Utworzenie wokół granic rezerwatu otuliny z zakazem polowań znacznie ograniczy powierzchnie, na których można dokonywać odstrzałów sanitarnych dzików, co będzie sprzeczne z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa w sprawie zwalczania ASF.

14. Podczas usuwania drzew zasiedlonych lub niebezpiecznych przy szlakach komunikacyjnych zasadne jest, aby drzewa liściaste jak dotychczas, były pozostawiane do naturalnego rozkładu, a drzewostan zaatakowany przez kornika drukarza był usuwany i wywożony, żeby nie doprowadzić do gradacji kornika drukarza.

15. Zasadnym jest wyłączenie z rezerwatu miejscowości i osad tj.: Zamordeje, Osada Oko, Skonal, Pranie i oddziałów 124A i 124B w Krzyżach oraz ośrodków wczasowych: Pod Dębem, Polanka i Stanica Wodna Czapla, co pozwoli na kontynuację dotychczasowego wykorzystywania tych terenów.

16. Sporządzenie Planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”, jest niezbędne, a jego opracowanie winno być poprzedzone konsultacjami z lokalnym samorządem oraz służbami leśnymi, przedstawicielami lokalnych instytucji ochrony przyrody, ponieważ tylko lokalne społeczeństwo zna najlepiej istniejące i możliwe zagrożenia dla obszarów chronionych. W planie ochrony winne być wskazane konkretne działania oraz sposób ich wykonania i źródła finansowania. Podejmując niniejsze stanowisko wyrażamy nadzieję na przeprowadzenie konsultacji, na szczeblu: samorządy, Lasy Państwowe, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska oraz Ministerstwo Klimatu i Środowiska, aby ochrona Rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” była czynna, a nie bierna. Zobowiązuje się Przewodnicząca Rady Miejskiej Ruciane – Nida do przekazania niniejszego stanowiska: parlamentarzystom, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, Regionalnej Dyrekcji LP w Białymstoku, Nadleśnictwu Maskulińskie, Gminie Pisz oraz podanie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Agnieszka Kręciewska